

door het feit dat de nummers van de distributiekeringen niet op de inlegvellen vermeld stonden. Men kon dus op een 'Amsterdams' inlegvel bijvoorbeeld in Winterswijk bonkaarten betrekken. Had Rauter zijn zin gekregen, dan zou per 1 februari '44 het systeem ingevoerd zijn waardoor op het door het nummer van de distributiekering kenbaar gemaakte 'Amsterdams' inlegvel uitsluitend in Amsterdam en op het 'Winterswijkse' uitsluitend in Winterswijk distributiebescheiden verstrekt mochten worden. De uitreiking van de tweede distributiestamkaart werd evenwel enkele maanden vertraagd: niet begin februari maar pas medio juni '44 werd zij in gebruik genomen. Vóór dien, nl. in april, had het CDK nood-inlegvellen uitgegeven die nog niet met de nummers van de distributiekeringen afgestempeld waren. Met dat al werd de illegaliteit door de invoering van die nood-inlegvellen onaangenaam verrast. De LO had echter op dat moment een eigen onder-organisatie voor het namaken van identiteitspapieren, de z.g. Persoonsbewijzensectie of PBS (wij komen daarop nog terug) – deze PBS slaagde er in om bij Drukkerij Koen te Apeldoorn een groot aantal nagemaakte nood-inlegvellen te laten drukken.

Kritieker nog werd de situatie toen medio juni bekendgemaakt werd dat, hoewel nog lang niet alle couponnetjes van dat nood-inlegvel gebruikt waren, eind juni een bij de tweede distributiestamkaart behorend nieuw inlegvel uitgereikt zou worden – het inlegvel met nummer! De leiding van de LO belegde onmiddellijk een bijeenkomst met die van de door Gerrit van der Veen opgerichte Persoonsbewijzen centrale en van de, naast de PBS door de LO opgerichte, Falsificatie centrale. Afgesproken werd dat de Falsificatie centrale zou zorgen voor foto's van het nieuwe inlegvel alsmede voor de op grond daarvan te maken tekeningen en cliché's – de Persoonsbewijzen centrale nam het papier en het zetwerk voor haar rekening. Weer was het Drukkerij Koen die de illegaliteit hielp: in vijfkleurendruk werden er nagemaakte inlegvellen vervaardigd. De bedoeling was, een kwart miljoen te drukken, maar er waren pas 100 000 gereed toen opeens bericht kwam dat de *Sicherheitspolizei* begonnen was aan een systematisch onderzoek bij alle in Apeldoorn gevestigde drukkerijen. De Drukkerij Koen moest in razend tempo 'schoongemaakt' worden. De 100 000 vellen werden toen eerst met bakfietsen naar een pand in Apeldoorn overgebracht, vandaar naar een schuur bij Beekbergen, en vervolgens met een vrachtauto van de Nederlandse Arbeidsdienst door een Knokploeg naar een woning in Amsterdam-zuid getransporteerd. Daar moesten ze eerst nog elk het bijpassend nummerstempel van een van de distributiekeringen krijgen. Vier etmalen lang werd door de leiders van de LO-districten van Noord-Holland en een aantal medewerkers in de Amsterdamse woning gezwoegd om, met gebruikmaking van nage-